

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredni nedeljski in prazniški. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod celja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inosestevstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVOPOLJE, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Slomškova ul. 5. — Politična uredništva v Ljubljani št. 10.261.

V Solnogradu sestavljajo nov zemljevid južnovzhodne Evrope

V cilju točne razmejitve interesnih področij bi želela Nemčija doseči tudi popolno preureditev državnih edinic — Slovaška naj bi se pridružila Madžarski, Podkarpatska Rusija pa Sovjetski uniji — Rumunija naj bi odstopila del Transilvanije Madžarski, Dobrudža pa Bolgariji, nakar naj bi se osnoval nov južnovzhodni blok

Rim, 26. jul. e. (U.P.). Glede na razgovore v Solnogradu zaključujejo v rimskih novinarskih krogih, da želi Nemčija rešiti vprašanja, ki bodo na dnevnem redu, v zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani.

V rimskih političnih krogih prevladuje vtis, da niti Nemčija, niti Italija ne želita, da bi se Rumunija preveč zmanjšala in oslabilila. V teh krogih govorijo o nekih kombinacijah, da bi se ostvaril kompromis med Rumunijo in Madžarsko. Madžarska bi dobila določen pas današnje Slovaške. Razpravlja se pa tudi o možnosti zedinjenja Slovaške in Madžarske tako, da bi Slovaška imela v okviru Madžarske popolno avtonomijo.

S tem bi se začela ustvarjati tudi nujna potreba vse Evrope, da se kar največ držav združi v večje življenjske skupnosti. Kompromis med Madžarsko in Rumunijo pa bi bil mogoč samo pod pogojem, da bi Rumunija odstopila južni del Dobrudže Bolgariji.

V rimskih političnih krogih poudarjajo, da se vidi izredno zanimanje, ki ga kaže zdej Nemčija in Italija za Bolgarijo. Posledica tega zanimanja je lahko, da Bolgarija avtomatično pride v okvir interesne sfere Nemčije in Italije.

V italijanskem tisku je včeraj vzbudil pozornost dopis iz Berlina o interesnih sferah v Podunavju in na Balkanu. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je glede tega obširno pisala in italijanski listi so citirali izvajanja tega lista. List piše, da je razvoj dogodkov v Evropi napravil aktualno vprašanje o razmejitvi interesnih sfer med Sovjetsko zvezo in Italijo. Interesna sfera med Nemčijo in Sov. zvezo in sicer na meji, kjer se ti dve državi dotikata, je bila že prej določena, ni pa bila določena razmejitve interesnih sfer v Podunavju in na Balkanu. Po premirju s Francijo in po zlozumi francoske armade sta Nemčija in Italija v stanju, da uredita razmejitve interesnih sfer tudi v jugovzhodni Evropi. Ta akcija je bila pred zlomom Francije iz strateških in vojaških razlogov odložena. Zdaj je čas za akcijo v tem smislu, kajti francoski ali angleški vpliv na tem področju je zdaj onemogočen in urediti je treba dnošaje med državami na tem področju ter odnošaje teh držav do Nemčije in Italije.

V rimskih političnih krogih menijo, da so pogledi Italije in Nemčije glede balkanskega in podunavskega področja popolnoma določeni. V nekaterih krogih v Rimu so prepričani, da že obstoja razmejitve interesnih sfer med Sovjetsko zvezo in Italijo in mislijo, da sedanja akcija Rima in Berlina na evropskem jugovzhodu ni v zvezi z vprašanjem odnošajev med Italijo in Sovjetsko zvezo.

Železna garda proti vsaki okrnitvi rumunskega ozemlja

Bukarešta, 26. jul. j. (Ass. Press). Posebno odposlanstvo železne garde se je včeraj zglasilo na rumunskem dvoru ter je izročilo kralju Karolu spomenico, v kateri se zavzema proti temu, da bi Rumunija odstopila le kosček svojega ozemlja. Železna garda v spomenici navaja, da je rumunski narod raje pripravljen boriti se, kakor pa odstopiti svoja ozemlja bodisi Madžarski, bodisi Bolgariji.

Bojazen v Bukarešti

Bukarešta, 26. jul. e. (Rador). Potovanja predsednika vlade Gurguta in zunanjega ministra Manolesca v Solnograd je še vedno predmet največjega zanimanja v rumunskih političnih krogih. Po razgovorih z zunanjim ministrom Ribbentropom bo rumunska državna verjetno sprejel kancelar Hitler, nakar bosta Gurgutu in Manolescu odpotovala v Rim, kamor bosta dospela v soboto ponoči. Že v nedeljo ali najkasneje v ponedeljek bosta konferirala z italijanskim zunanjim ministrom Ciano, nakar ju bo sprejel tudi predsednik vlade Mussolini. V rumunskih političnih krogih in v krogih, ki so blizu zunanjemu ministru, pravijo, da bosta rumunska državna mogla v Rimu predložiti obilen dokazni material o tem, da ima Rumunija pravico do Erdelja in Banata ter bosta lahko predlagala, da Madžarska preneha s svojimi pretiranimi revizionističnimi zahtevami.

Tuji opazovalci v Bukarešti pa poročajo, da se krogovi, ki so blizu zunanjega ministru, kljub temu polarske nervoznosti zaradi prepričanja, da bo s pogajanjimi in razgovori v Solnogradu odločena bodoča ureditev Podunavja in s tem bodoča usoda Rumunije.

Vprašanje Dobrudže

Sofija, 26. jul. e. V poučenih krogih izjavljajo, da se vprašanje Dobrudže ne more rešiti v nekaj dneh. Poudarjajo pa, da bosta Bolgarija in Rumunija po razgovorih v Solnogradu proučili vsa teritorialna, etnografska, geografska in druga vprašanja, ki so v zvezi s problemom odstopitve južne Dobrudže Bolgariji. Sele po teh pripravljalnih delih se bodo lahko naveli razgovori o dejanski priključitvi Dobrudže k Bolgariji.

Anglija odobrava bolgarske zahteve

London, 26. julija e. (Reuter) V dobro obveščenih krogih trdijo, da je angleška vlada sporočila bolgarski vladi, da odobrava njene zahteve glede povrnitve južne Dobrudže. Anglija prej ni mogla odkriti prepričanja te bolgarske zahteve zaradi garancij,

ki jih je dala Rumuniji. Zdej se ji pa na to ni treba več ozirati, ker je Rumunija angleške garancije odklonila. Anglija je pa tudi že prej kot porok za rumunske meje vendarle preko Turčije stalno svetovala Rumuniji, naj ustreže bolgarskim zahtevam.

Odhod bolgarskih državljanov v Nemčijo

Sofija, 26. julija e. (BTA). V zadnjem trenutku se je izpremenil načrt glede potovanja predsednika vlade Filova in zunanjega ministra Popova v Nemčijo. Državljanke ne bosta odpotovala z ekspresom, temveč danes ob 11. z letalom.

Izgon tujcev v Rumuniji

Bukarešta, 26. jul. j. (TOP). Po današnjem jutranjem poročilu rumunskega radia so rumunska oblastva odredila izgon 20 tujih državljanov, iz večine Francozov, ki morajo v roku 24 ur zapustiti rumunsko ozemlje. Izgon se smatra kot posledica raznih sabotažnih dejanj. Med izgnanci je več vodilnih uradnikov raznih rumunskih petrolejskih družb, med njimi tudi generalni ravnatelj »Concordie«, enega največjih podjetij svoje vrste.

Podkarpatsko Rusije dobi Sovjetska unija

Madžarska bo dobila odškodnino z odstopitvijo dela dosedanjega rumunskega ozemlja

Bukarešta, 26. jul. e. (Ass. Press). Včeraj so rumunske oblasti izdale nove ukrepe v Erdelju, zlasti v obmejnih krajih in sicer zaradi čedalje bolj živahne kampanje, ki zahteva, da dobi Erdelj avtonomijo in da se za vsako ceno mora prepričati

izločitev Erdelja iz rumunskih meja. Rumunske oblasti skušajo z raznimi ukrepi to kampanjo kanalizirati. Rumunski politični krogi ne posvečajo velike pozornosti samo razgovorom v Solnogradu, temveč tudi vprašanju o stališču, ki ga bo zavzela

Sovjetska zveza do sklepov v Solnogradu.

Imenovanje bivšega zunanjega ministra Gafencu za rumunskega poslanika v Moski se spravlja v zvezo s sedanjo veliko diplomatsko delavnostjo Nemčije. V političnih krogih menijo, da Rusija ne bo direktno podpirala te ali druge strani, obstoja pa možnost, da se bodo v Solnogradu razgovorjali tudi o odstopitvi Podkarpatske Ukrajine, katero naj bi dobila Rusija, Madžarska pa naj bi dobila za odškodnino določeno ozemlje v Erdelju. Glede tega problema je baje že dosežen sporazum med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo.

Zelo značilno za sedanji položaj v jugovzhodnem področju pa je, pravijo v rumunskih političnih krogih, da je Nemčija spremenila svoj načrt za rešitev spornih vprašanj v jugovzhodni Evropi v tem smislu, da je začela ta vprašanja že sedaj reševati, dočim je bilo znano, da je hotela te zadeve urediti šele po končani vojni. Sicer so pa v Bukarešti prepričani, da sklepi s solnografske konference ne bodo izvedeni takoj, temveč šele postopno s pogajanjimi in medsebojnim sporazumevanjem prizadetih držav.

Turčija na straži

Carigrad, 26. julija e. (ATA). V mero-dajnih krogih poudarjajo, da Turčija nima nobenih posebnih namenov v vpoklicem vojskih obveznikov treh letnikov, kar se lahko sklepa tudi po tem, da je predsednik republike in večina članov vlade na odpuh. Vpoklic nadaljnjih treh letnikov na večje spada v okvir splošnih priprav za vsako eventualnost. V Turčiji vlada popoln mir in od tod ve preti nikamor nobena nevarnost. Na evropskem področju Turčije je zbranih sedaj okrog 20 divizij. Glede pogajanj v Solnogradu pravijo v poučenih krogih, da je treba tem razgovorom pripisovati velik pomen. V političnih krogih pa govorijo tudi o možnosti negativnih posledic, ki bi jih mogli imeti sklepi na konferenci v Solnogradu za Turčijo.

Izdatna podpora Amerike Angliji

Ob sodelovanju angleškega kapitala bo tako povečana produkcija letal, da bo lahko dobivala Anglija mesečno najmanj 3000 aparatov — Onemogočen izvoz petroleja in drugih sirovin za nasprotnike Anglije

Washington, 26. jul. j. (Reuter). Vlada Zedinjenih držav je sprejela včeraj dva sklepa izredne važnosti. Finančni minister Morgenthau je podal izjavo o posredni letalski pomoči Zedinjenih držav Angliji na ta način, da se bo čim hitreje organizirala proizvodnja letal za potrebe Velike Britanije in drugi je bil sprejet sklep o uvedbi kontrole nad pomorskim transporti petroleja in železa ter kovinskih izdelkov iz Zedinjenih držav. Od nove uvedbe kontrole, ki je očitno naperjena proti Nemčiji, Anglija ne bo prizadeta.

Glede proizvodnje mesečnih 3000 letal za zračno silo Velike Britanije je finančni minister Morgenthau včeraj izjavil: Zedinjene države bodo vse storile, da se angleški vladi omogoči nakup 3000 letal, ki jih bo vsak mesec dodatno producirala ameriška letalska industrija. Po dogovoru z angleško vlado bodo zgrajene nove letalske tovarne, za katere bo nosila stroške Anglija, ki bo prav tako plačevala tudi njih izdelke. Finančno ministstvo Zedinjenih držav je skupaj z vojnimi in mornariškim ministrom popolnoma soglasno glede tega načrta. Član ameriškega obrambnega komiteja Knudsen bo o tem izdelal podrobne načrte. Z gradnjo novih letalskih tovarn bo narasla proizvodnja sposobnost letalske industrije Zedinjenih držav daleč nad 50.000 letal na leto, kakor jih je omenil predsednik Roosevelt v svoji obrambni poslanici 15. maja. Za to organizacijo letalske proizvodnje bo potrebno ogromno denarja, s katerim pa Velika Britanija itak v zadostni meri razpolaga. Morgenthau je še naglasil, da je vlada Velike Britanije predlagala, naj se ta velkopotezna akcija nemudoma prične tako, da bi Anglija lahko čimprej dobavila zaželenih 3000 letal mesečno.

Kar se tiče kontrole izvoza kovin in petroleja, je naperjena predvsem proti Španiji. Ugotovljeno je namreč, da je Španija v zadnjem času naročila v Ameriki ogromne količine teh sirovin, ki daleko presegajo

španske potrebe. Zato smatrajo za dokazano, da je to blago določeno za Nemčijo in Italijo in da predstavlja Španija samo posrednika. Ker pa je to v nasprotju z ameriškim nevtralnostnim zakonom, bodo Zedinjene države take transakcije prepredile in dopustile izvoz v Španijo le v onem obsegu, ki odgovarja povprečni letni potrebi Španije same.

New York, 26. jul. j. (R.A.). V zvezi z včeraj uvedeno kontrolo nad izvozom petroleja iz Zedinjenih držav so ameriška oblastva že včeraj ustavila dva parnika, ki sta imela natovorjenih 200.000 sodov telesaškega petroleja za Španijo. Ameriška oblastva so dredila zaplenbo v skladu z uvedeno kontrolo, nikakor pa ne zaradi tega, ker je bil petrolej namenjen v Španijo, od koder bi bil morda odpravljen naprej v Nemčijo in Italijo.

Pospešeno oboroževanje Amerike

Washington, 26. jul. e. (Ass. Press). Pomočnik vojnega ministra Johnson je izjavil, da bo imela Amerika v treh mesecih toliko vojnega materiala, da bo zadostila za opremo enega milijona vojakov. Amerika hoče dvigniti tudi svojo proizvodnjo letal na 18.000 letal letno.

Anglija najavlja blokado vsega evrop. kontinenta

London, 26. jul. e. (Reuter). V dobro obveščenih krogih pravijo, da bo Anglija v kratkem času izvedla blokado vsega evropskega kontinenta. Blokado bo obsegala celotno področje od najsevernejše točke na Norveškem do Gibraltarja in Sredozemskega morja. Sklep o blokadi evropskega

kontinenta bo minister za blokado objavil na prihodnji seji spodnje zbornice.

Osnovanje obrambnega sveta v Mehiki

Mexico City, 26. jul. j. (A.R.). Mehikiški zvezni kongres, ki se je sestal včeraj zvečer, je pričel kot glavno točko zasedanja obravnavati zakon o uvedbi splošne javne delovne službe in pa zakon o osnovanju vrhovnega nacionalnega obrambnega sveta.

Ta teden še ne bo nemškega napada

Kodanj, 26. julija j. (DNB) K položaju, ki je nastal po dokončni angleški odločitvi nemškega apela, pripominja berlinski dopisnik danskega lista »Berlingske Tidende«, da je videti, kakor da trenutno Nemčijo vse drugo bolj zanima, kakor pa napad na Anglijo. Vsek se zaveda, da stojimo nepo-

sredno pred njegovo realizacijo, toda dokler je neznan trenutek, kdaj se bo napad pričel, nemški narod disciplinirano čaka in to čakanje najbrž ne bo prekinjeno tudi še ta teden, ki je v zvezi z obiski iz jugovzhodne Evrope posvečen veliki politiki.

Majski pri Halifaxu

London, 26. jul. AA. Diplomatski urednik agencije Reuter poroča iz tujih diplomatskih krogov, da je danes lorda Halifaxa obiskal sovjetski veleposlanik Majski. Zvečelo se je, da sta razpravljala o odloku od 24. julija t. l., s katerim so bile blokirane gotove terjatve baltičskih držav v Londonu.

Aalandski otoki

Moskva, 26. jul. AA. (DNB). V diplomatskih krogih pravijo, da je imel finski poslanik Paasikivi zadnje čase s sovjetsko vlado pogajanja o režimu na Aalandskih otokih. V zvezi s tem je finska vlada dala sovjetski vladi zagotovilo, da Aalandskih otokov ne bo odstopila nobeni tretji državi, oziroma da ne bodo postali odvisni od kake tretje države. Razen tega je Finska, kakor trdijo, dala sovjetski zvezi pravico, da se po svojih pooblaščenih vsak čas lahko na kraju samem prepriča o vojaškem položaju Aalandskih otokov.

Američani zapuščajo baltske države

Washington, 26. julija. AA. (DNB). Sumner Welles, ki zaradi odsotnosti Hulla vrši sedaj dolžnost ministra za zunanje zadeve, je sporočil, da je ameriška ladja za prevoz čet »American Legion«, odpeljala včeraj iz New Yorka v Pečengo, da prevzame tam ameriške državljane, ki so ostali v Severni Evropi. To potovanje se vrši po želji Roosevelta. Welles je dejal, da so vojskujče se države obveščene o potovanju te ladje. Ameriški poslanik na Norveškem ga. Harimann ter ameriški poslaniki iz Baltičskih držav se vrnejo istotako s to ladjo. S tem v zvezi smatrajo uradni krogi, da bo to priliko za vrnitev v Ameriko izkoristilo skupno 800 Američanov in to okoli 200 iz Norveške, 200 iz Švedske in 200 iz Litve.

Minister Konstantinović na Bledu

Bled, 26. julija e. Včeraj popoldne je dospel na Bled minister brez listnice dr. Mihailo Konstantinović. Snovi je dr. Konstantinović že odpotoval nazaj v Beograd. Drevo se bo udeležil seje ministrskega sveta.

Pravni referent trgovinskega predstavništva SSSR v Beogradu

Beograd, 26. julija e. Včeraj zjutraj je dospel iz Bruslja preko Berlina in Budimpešte pravni referent trgovinskega predstavništva sovjetske Rusije Merinov.

Sprememba na rumunskem poslanstvu v Londonu

London, 26. julija e. (Reuter) V rumunskem poslanstvu v Londonu so izjavili, da se odpoklic rumunskega poslanika Tilea ne sme smatrati kot namero rumunske vlade, da bi prekinila odnošaje z angleško vlado. Naslednik odpoklicanega poslanika je že imenovan. Take vrste spremembe spadajo v diplomatsko prakso.

V torek tajna seja angleške zbornice

London, 26. julija e. (Reuter) Podpredsednik vlade Attlee je izjavil, da bo v torek velika razprava o zunanjih politikah, ki bo pa tajna, kajti večina članov parlamenta je prepričana, da je treba pri sedanjem položaju tajno razpravljati tudi o zunanjepolitičnih zadevah. Vlada sam ne želi, da bi bile seje parlamenta tajne, a hoče ugoditi večini članov spodnje zbornice.

Borzna poročila

Curth, 26. julija. Beograd 140, Pariz 9.87, London 17.35, New York 440, Milano 22.20, Madrid 40, Berlin 175.75.

Strahovita katastrofa v Čilu

Neurje in viharji so opustošili cele pokrajine in zahtevali več sto smrtnih žrtev

Santiago, 26. jul. j. (A.R.). Severne province Čilske republike je zadela prirodna katastrofa, ki je zahtevala več sto človeških žrtev. Silno deževje je v zvezi s silovitimi viharji in nenormalno visoko morskno plimo opustošilo obalne pokrajine severne in južne od Antofagaste. Prirodna katastrofa je v celoti vrstila porušila bivališča tako, da je na tisoče ljudi brez strehe. Oblastva so v prizadetih pokrajinah uredila zasilne lazarete in javnih poslopjih.

Neureča se občuti tem huje, ker v teh krajih nedostaja zadostna zdravniška pomoč. V prizadete province je odpotoval guverner iz Antofagaste z večjim številom zdravnikov in pomožnega osebja. Posebno hudo je bilo prizadeto mesto Berillas, kjer so morali izprazniti vojašnice, da so vanje za silo nastanili prebivalstvo, ki je ostalo brez strehe. Škoda, ki jo so povzročili navi in morska plima se ceni na mnogo milijonov pesosov.

ZADNIKAR! Revolucionarna epopeja iz burne francoske zgodovine
Glavni igralci: GUSTAV GRÜNDGENS, SIBYLLE SCHMITZ in THEO LINGEN
Predstave ob 16., 19. in 21. uri.
PLES NA VULKANU
KINO UNION tel. 22-21

Samo še danes napeta kriminalna drama ameriških tajnih detektivov:
Kino Sloga, tel. 27-30
ob 16., 19. in 21. uri. **Gentleman vlomilec** (Povratek Arsena Lupina.)

KINO MOSTE
Danes in jutri ob 20.30 uri dva vefilma v enem sporedu:
Kraljevič in berač Errol Flynn! Errol Flynn!
Monumentalni junaški vefilmi po nesmrtnem M. Twainovem književnem delu
Kraljica usode Adolf Wohlbrück Anna Neagle
Ta zgodovinski vefilm je deloma posnet v naravnih barvah!

DNEVNE VESTI

— Pšenice bomo pridelali premalo, v glavnih žitnih krajih naše države je žetev pšenice že končana. Drugod pa še ne, toda tudi tam se že bliža h koncu. Čeprav se je mlaček sele pričela, je že zdaj mogoče oceniti letošnjo letino. Letos bo pridelek pšenice v naši državi zelo pade. Znašal bo komaj 25 do 30 % lanskega. Pridelali bomo komaj 250.000 vagonov pšenice, medtem ko je potrebovali sami 235 do 245 tisoč vagonov. Nekateri strokovnjaki pravijo celo, da bo dosegel letošnji pridelek komaj 180.000 vagonov. To vzbuja že sedaj skrb glede prehrane prebivalstva. Na pristojnih mestih so jeli razmišljati, kaj bo treba ukreniti, če zdaj je gotovo, da dobimo za vso državo enako moko. Pripravlja se zadevna uredba. Tako bomo prihranili najmanj 10 do 15 % za prehrano namenjene pšenice. Proučuje se tudi vprašanje mešanja pšenične s koruzno moko, kar bi nam tudi prineslo nekaj prihrankov.

— Kongres nacionalnih železničarjev in brodarjev. Udrženje nacionalnih železničarjev in brodarjev bo imelo svoj letošnji kongres 26., 27. in 28. t. m. v Novem Sadu. Včeraj se je pričela predkonferenca, glavni del kongresa se prične v nedeljo ob 10. Zdrženje šteje 36.000 članov. Na kongresu se bodo obravnavala vsa vprašanja, zadevajoča železničarje in brodarje.

— Veliko povpraševanje po morskih ribah. Doslej je bil ribolov na morju slab tudi ob temnih nočeh. Zda se začela tako zveni tretji, glavni mrak in lov morskih rib. Zadnje čase je izredno veliko povpraševanje po morskih ribah in zato so cene visoke že v Dalmaciji. Drage so tudi nasoljene ribe, po 6.50 din kg. in tu in tam so že vse razprodali. Ribiči so prodali v nekaterih krajih že vnaprej tovarnne vse ribe. Se preden so jih navlčili.

— Turistični promet v Italijo. Devlavo ravnateljstvo Narodne banke poroča, da je bil dosežen z italijanskimi merodajnimi ustanovami sporazum, po katerem se poveča znesek lir, ki jih lahko vzamejo naši turisti s seboj v Italijo v obliki kreditnih pisem. Znesek se je povečal ob 3.000 na 5.000 lir. V primeru, da nameravajo naši turisti ostati v Italiji manj kot mesec dni, jim bodo pooblaščen denarni zavodi dajali manj lir v kreditnih pisemih, odvisno od turističnih čeki. Znesek se bo ravnal po času, ki ga nameravajo prebiti v Italiji. Sicer pa ostane v celoti v veljavi okrožnica D. D. št. 95 z dne 9. decembra 1936.

— Znamke za plačevanje prispevkov za fond narodne obrambe. Finančni minister je izdal uredbu o spremembah in dopolnitvah navodil za izvrševanje določb § 19 finančnega zakona za leto 1939-40 glede posebnega prispevka z dne 12. maja 1939. Tisti, ki plačujejo uslužbenški davek v znamkah, bo plačeval tudi poseben prispevek v posebnih znamkah istočasno z uslužbenškim davkom. Delodajalci odvisno njihovih namestnikov morajo to s vrho v davčno knjižico zaposlenega znamke dobro nalepiti in to s svojim žigom ali lastnoročnim podpisom uničiti. Tako da se znamke posebnega prispevka za fond narodne obrambe ne morejo več uporabiti. Znamke za poseben prispevek za fond narodne obrambe bodo preiskane predhodno v vrednosti po 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 in 10 din. Ob vsaki izdati bo objavljeno, kakšne bodo te znamke. Prodajalec se bodo pri davčnih uradah in po trafikah. Od nikogar drugega se ne bodo smele kupovati. Prodajalci jih bodo dobili od davčnih uradov in imeti jih bodo morali vedno dovolj v zalozhi. Trafikanti bodo dobivali za prodajo 4 % provizijo. Finančni minister bo določil dan, kdaj se začne uporabljati te znamke.

— Pred povišanjem železniških blagovnih tarif. Ob koncu julija bo ba objavljena nova železniška blagovna tarifa. Železniška uprava bo najbrž na pobudo tarifnega odbora zvišala blagovno tarifo za nadaljnjih 5 %, torej skupno za 20 %. S tem pa gospodarski krogi niso zadovoljni.

— Obeta se podpravljanje Narodne banke. »Hrvatski dnevniki« piše pod naslovom »Za podpravljanje Narodne banke«: Čeprav je nastalo v javnosti razburjenje zaradi vprašanja podpravljanja Narodne banke, se čuti stvarna potreba, da se Na-

bota. O veliki škodi, povzročni po neurju, poročajo tudi iz Hrvatskega Zagorja.

— Tragična vožnja s čolnom. Na reki Bosni se je pripetila večja smrtna nesreča. 20letni elektrotehnik Jovan Canak je z dvema prijateljskima kupci čoln, s katerim so krenili proti Zenici. Pri vasi Janjina je pa zadel čoln ob skalo in se razbil. Canakova tovarna sta se rešila, on sam pa je utonil.

Iz Ljubljane

—lj Učni lokal ljubljanskih frizerjev. Združenje frizerjev, frizerjev in kosmetikov je najstarejša obrtniško društvo pri nas in javnost se še dobro spominja njegove 50letnice pred tremi leti. Včeraj je ta vzorna strokovna organizacija zopet dokazala, kako zelo skrbi za izpopolnitev strokovne izobrazbe ter da se ne straši nobenih žrtv in truda. V Selenburgovi ulici je pri svojih zadrudnih prostorih slovesno izročila svojemu namenu velik, krasno opremljen učni lokal. Sama oprema je veljala približno 33.000 din. Lokal je uredil ing. arh. Navinšek. Pobudo za ustanovitev učnega lokala je dal častni član združenja Navinšek. Otvoritev je bila v resnici slovesna in udeležili so se zastopniki številnih ustanov in obrtniških društev. Goste je toplo pozdravil predsednik združenja A. Gjud. V imenu bana je čestital združenju načelnik dr. Trstenjak, v imenu župana dr. Brilej, v imenu predsednika Zbornice za TOI J. Traven, priznanje so pa izrekli združenju še številni odposlanci strokovnih organizacij.

—lj Ribji trg. Zda bi bilo precej več zanimanja za ribe, ker imamo tri postne dni na teden, toda ribji trg je slab zložen. Malo je rečnih in morskih rib. Danes je bilo rečnih rib še celo manj naprodaj kakor morskih. Na morju je zadnje čase slab ribolov zaradi svetlih noči. Sladkovodnih rib je malo, kakor navadno ko so narasle vode. Zaradi tega so cene v splošnem nekoliko višje. Med morskimi ribami je bilo rečnih rib še celo manj naprodaj jali po 18 din kg. Naprodaj je bilo še nekaj ciplev (po 26), zobata (36) in sardele. Boljše ribe so bile kakor navadno po 40 din, in sicer zlatice, luben in trije. Med rečnimi ribami so prodajali lipana po 30, postvi po 40 in ščuke po 18 din kg.

—lj Se o razbitih izloženih sipah. Včeraj smo poročali o aretaciji umobolnega učitelja M., ki je razbil s kamnom šipe v izloženih oknih Tiskovne zadruge v Knafljevi in Selenburgovi ulici, kjer je napravil okrog 7000 din škode. Prijave pa so podali na policijo tudi drugi oškodovanci. Že pred dnevi je nekdo baje z demantom razrezal šipe v izloženem oknu bufeta Daj-Dama v pasazi in napravil za več tisočakov škode. Enako je bila razrezana šipa v izloženem oknu umetniškega salona A. Kos v Pasazi. Naslednje noč pa je bila razbita velika šipa v izloženem oknu tvrde Teokarovič v Wolfovi ulici, kjer je povzročil razbijalec šip 4500 din škode. Policija poizveduje ali ima vso to škodo na vesti že aretirani M., ali če je bil na delu kdo drugi.

—lj Tatvine. Iz dvoriščne drvarnice v Bolgarski ulici je tat odnesel Josipu Čučku več orodja: klavir, pil, diet itd. v vrednosti 200 din. — Z vrta Ivana Javornika ob Kosovski ulici je bilo te dni pokradena nad 80 kg česna. vrednega 500 din. — Petarju Jaroslavu Kalmusu je nekdo odnesel z dvorišča tehnične srednje šole na Askerčevi cesti okrogel del Lutovce peči, vredne 200 din. — Ivanka Krašovec pa je prijavila, da ji je drzen žepar ukradel na življenjskem trgu denarnico s 600 din.

—lj Mestna poštinska kolonija iz št. Ruperta pri Mokronogu se vrne v Ljubljano tudi v soboto 27. t. m. s popoldanskim vlakom. Starše otrok vabimo, da jih pričakujejo na glavnem kolodvoru.

—lj V nedeljo s Putnikom neznano kam. —lj Dr. Rodoschegg ne ordinira do konca avgusta.

—lj Uprava Hubadove župe poziva včlanjenje ljubljanske mešane in moške zbornice k pevski vaji danes v petek 26. t. m. ob 20. v telovadnici realne gimnazije v Vegovi ulici. Udeležba mora biti stodoletna.

—lj Razstava idejnih osnutkov za »Dom onemoglih na Bokalcu« v Jakopičevem paviljonu je porajšana do vključno nedelje. Vstopnine ni.

—lj Vstopnine ni. —lj Vstopnine ni. —lj Vstopnine ni.

—lj Zrtve Drave. Blizu vasi Komatinca na Hrvatskem se je kopalo včeraj v Dravi več kmetov. Hoteli so preplaviti reko. Med njimi je bil tudi 25letni kmet Mijo Medjumorec. Sredi Drave mu je postalo slabo in izginil je v valovih.

—lj Strahovito neurje nad Podravino. V sredo zvečer je divjalo strahovito neurje nad Podravino. Voda je zalila mnogo njiv in travnikov. Poškodovala je tudi železniško progo med Kloštom in Kataleno. Silno neurje je divjalo tudi v Medimurju, kjer je vihar potrgal mnogo telefonskih žic, ruval je dreve in odnašal strehe. Skoraj ves telefonski promet je ustavljen. Pretirane so tudi telefonske zveze Čakovec-Maribor in Čakovec-Murska So-

bota. O veliki škodi, povzročni po neurju, poročajo tudi iz Hrvatskega Zagorja.

— Tragična vožnja s čolnom. Na reki Bosni se je pripetila večja smrtna nesreča. 20letni elektrotehnik Jovan Canak je z dvema prijateljskima kupci čoln, s katerim so krenili proti Zenici. Pri vasi Janjina je pa zadel čoln ob skalo in se razbil. Canakova tovarna sta se rešila, on sam pa je utonil.

Iz Celja

—lj Zahvala keramičnega delavstva v Ljubljani. Zahvaljujemo se vsem, ki so nas v času stavke v Keramični industriji v Ljubljani pri Petrovčah podprli s prostovoljnimi darovi. Med darovalci so bili domačini kmetje, obrtniki in trgovci, pa tudi iz drugih krajev so nas podprli, tako da se čutimo dolžne s tem izreči vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo za podporo v blagu in denarju, kakor tudi za izraz simpatij in naklonenosti. — Delavstvo Keramične industrije v Ljubljani.

—lj Društvo »Mali gospodar« v Celju priredi v nedeljo 28. t. m. ob 9. dopoldne na dvorišču okoliške deške osnovne šole v Komenskega ulici tečaj za kapunjenje. Na tečaj so vabljeni vsi zainteresirani ne glede na članstvo, s seboj pa naj prinesejo peteline, primerne za kapunjenje.

—lj S kamnom ga je napadel. V ponedeljek je neki hlapec s kamnom napadel 54letnega hlapca Ivana Bovno iz St. Petra v Savinjski dolini in ga močno poškodoval po rebrih. Bovno so oddali v celjsko bolnico.

—lj Nov živinski in kramarski sejem v Vojniku. Občina Vojnik trgi sporoča, da bo v petek 2. avgusta v trgu Vojniku nov, velik živinski in kramarski sejem, na katerega so vabljeni vsi kupci, prodajalci živine in kramarji.

—lj Umrl je v četrtki v celjski bolnici v starosti 62 let g. Martin Drugovčič, upokojeni podnadzornik policijskih agentov iz Celja in podpredsednik pevskega društva »Oljke« v Celju. Pokojni je bil odločno naroden in značajan mož. Sodeloval je pri številnih nacionalnih društvih, posebno ljubzen pa je posvetil pevskemu društvu »Oljke«, čigar soustanovitelj je bil. Lani ga je jugoslovanski pevski savez odlikoval z zlato kolajno. Pogreb splošno priljubljen.

—lj Društvo »Mali gospodar« v Celju priredi v nedeljo 28. t. m. ob 9. dopoldne na dvorišču okoliške deške osnovne šole v Komenskega ulici tečaj za kapunjenje. Na tečaj so vabljeni vsi zainteresirani ne glede na članstvo, s seboj pa naj prinesejo peteline, primerne za kapunjenje.

—lj S kamnom ga je napadel. V ponedeljek je neki hlapec s kamnom napadel 54letnega hlapca Ivana Bovno iz St. Petra v Savinjski dolini in ga močno poškodoval po rebrih. Bovno so oddali v celjsko bolnico.

—lj Nov živinski in kramarski sejem v Vojniku. Občina Vojnik trgi sporoča, da bo v petek 2. avgusta v trgu Vojniku nov, velik živinski in kramarski sejem, na katerega so vabljeni vsi kupci, prodajalci živine in kramarji.

—lj Umrl je v četrtki v celjski bolnici v starosti 62 let g. Martin Drugovčič, upokojeni podnadzornik policijskih agentov iz Celja in podpredsednik pevskega društva »Oljke« v Celju. Pokojni je bil odločno naroden in značajan mož. Sodeloval je pri številnih nacionalnih društvih, posebno ljubzen pa je posvetil pevskemu društvu »Oljke«, čigar soustanovitelj je bil. Lani ga je jugoslovanski pevski savez odlikoval z zlato kolajno. Pogreb splošno priljubljen.

nega in spoštovanega moža bo v soboto ob 18. iz mrlišnice na mestnem pokopališču. Martinu Drugovčiču bodi ohranjen časten spomin, svojcem naše iskrene sožalje!

—lj Tragična smrt. Na Lipi pri Tebarju je padla 53letna dninarica Marija Tistišková z neke verande. Dobila je težke notranje poškodbe. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je v tork izdihnila.

—lj Zamudna nogometna tekma. Na Olimpijskem igrišču v Gaberju pri Celju se bo pričela v nedeljo 28. t. m. ob 16.30 prijateljska tekma med SK Svoboda iz Ljubljane in SK Olimpia. Gostovanje ljubljanske Svobode v Celju bo gotovo nudilo lep sportni užitek.

—lj Žrtve nesreč. V Sevnici si je 11letna brusarica hčerka Šterka Robarjeva doma pri padcu namolila desno roko v komolcu. V Celju je padla krogla za kegljanje 19letni kuhinjski vajenki Alojziji Nemčovi na desno nogo in ji namolila kost v stopalu. V sredo je padel 39letni rudar Matija Senica s Slivnega pri Laškem v gozdu po bregu in si izpahnil levo ključnico. Istega dne je padel triletni železničarjev sinček Marjan Klinc v Petrovčah pri igri in si zlomil desno nogo nad kolonom. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Krvava ljubavna tragedija

Šofer Ivan Lipert v Zagrebu do smrti zabodel služkinjo Jožefo Čretnik iz Hrastnika-Dola

Zagreb, 26. julija. Šofer Ivan Lipert iz Djakova je bil od leta 1926 do 1934 zaposlen v Zagrebu. Že takrat je zakrivil več tatvin in sleparij. Nekemu dekletu je obetal zakon in izvalil od nje 8000 din. Obsojen je bil pa tudi zaradi posilstva. Slednje mu je zagrebska policija vzela šofersko izkaznico in Lipert je bil proglašen za nevarnega kriminalnega tipa.

Lipert se je seznanil v Zagrebu s služkinjo Jožefo Čretnik (Čretnik) iz Hrastnika-Dola. Objubil ji je, da se bo z njo poročil. Tako jo je prepričal, da je odšla z njim v Osejke. Tam je Lipert odprl na njen račun prodajalno sadja. Nekaj časa sta živela mirno in složno, ker ga je Jožefa ljubila. Kmalu sta se pa jela prepirati. Lipert je začel popivati in Jožefa je potožila svojim prijateljem, da jo večkrat pretepa. Naposled se je naveličala življenja z njim. Letos v marcu je Jožefa Liperta zapustila in se vrnila v Zagreb. Dobila je službo pri Hermini Roszay in gospodinja je bila zelo zadovoljna z njo. V sredo zvečer je prišel Lipert k Jožefi, ki ga pa ni hotela sprejeti.

Včeraj dopoldne jo je po počakal pred njo, da bi obračunal z njo. V ta namen je kupil oster nož. Čakal je precej dolgo, kajti Jožefa je šla na trg šele okrog 10. Gospodinja ji je dala plašč, da bi ga odnesla k njeni snahi. Čim je stopila Jožefa na ulico, je priskočil k nji Lipert in zakli-

cal, da bo obračunal z njo. Potegnil je nož izpod suknjice in zabodel Jožefo naravnost v srce. Nesrečnemu dekletu je brzgnila kri iz smrtnih ran. Jožefa se je zgrudila in obležala v mlaki krvi na hodniku. Razjarjeni morilec je z okrvavljenim nožem tekkel po ulici in kričal, da bo zabodel vsakogar, kdor bi se mu postavil nasproti. V bližini kraja zločina je stal redar Blagus, ki je potegnil samokres in jo ubral za morilecem. Ko mu je zaklical, naj obstane, sicer bo streljal, se je Lipert obrnil in zamahnil z nožem proti njemu. Blagus mu je zabil nož iz roke, ga ukrotil in ukenil. Odvedel ga je na stražnico. Smrtno ranjeno Čretnikovo so odpeljali na kliniko. Tam so ji takoj nudili zdravniško pomoč, toda pičle četrte ure po prevozu je nesrečno dekle izdihnilo, ne da bi se poprej zavedlo. Čretnikova je bila stara 34 let. Lipert jo je zabodel dvakrat v prsi in obe rani sta bili smrtonosni.

Na policijo je bil Lipert zelo razburjen. Zatrjeval je, da je usmrtil svojo ljubico, ker ga je prevarila. Pravil je, da je pobegnila iz Osejke in mu vzela 8000 din. Ko je pisмено zahteval, naj mu jih vrne, ni dobil odgovora. Pozneje je trdil, da ni šlo za 8000, temveč samo za 2.400 din. Policija mu seveda ne verjame, ker ga pozna kot kriminalnega tipa. Ko je stražnik ukrotil in ukenil morileca, so ga hoteli ogorčeni očividci njegovega zločina linčati.

SPORT

—lj Ilirija« bo v svojem bazenu najboljša! Podpredsednik in tehnični vodja ZPK Boris Praunspurger je izjavil o plavalni tekmi med Ilirijo in ZPK. Da, težka je naša izdoba, toda to smo pričakovali. Funkcionariji so domačini prerokovali, da si ne bomo priborili nobenega drugega mesta, in vendar smo si priborili tri. To sem tudi predvideval, samo da sem pričakoval uspeh na 200 m prsno, ne pa na 100 m prsno. Polno kopatišče je prisostvovalo startu Ilirijinih plavalcev, ki so se res temeljito pripravili za letošnje ligo. Mislim, da ne pretiravam, če pravim, da noben ligaš ne bo močel premagati Ilirije v njenem bazenu. Upam, da se nam bo v soboto dopoldne v vaterpolu posrečilo končati tekmo vsaj neodločeno, a če si priborimo 40 točk v plavanju, bomo zadovoljni.

Iz Zagorja

—lj Občinske deske. Lastniki orožnih listov morajo plačati vsaj do konca septembra banovinsko davčino za nošenje orožja 25 din. — Vplačilo lahko izročijo pri tuk. občini s priložitvijo orožnega lista ali pa direktno pri sreskem načelnstvu. Kdor v tem roku ne bi plačal predpisane takse, se bo proti njemu postopalo po zakonu. Banske uprava bo tudi letos oddajala plemensko perutnino štajerske pasme, in sicer peteline po 20 din, jarečke pa po 25 din. Vsak dobi lahko samo en par. Naročila sprejema tuk. občina do 10. avgusta. Sresko načelnstvo Litija razglašja, da je bila ugotovljena v nekaj primerih svinska kuga in sicer v Knezdolu, obč. Trbovlje in v občini Hrastnik-Dol. Razpisani je konkurz za sprejem gojencev v vojaško obrtno šolo »Obilicevo« in vojnopravnih gojencev za študente medicine in farmacije. Interesenti naj se zgledajo pri tukajšnjem voj. referentu zaradi informacij.

—lj Slaba letina. Najstarejši kmetovalci v Zagorju in okolici ne pomnijo tako slabe žitne letine kakor se obeta letos. Posebno pšenica, kolikor je ni uničilo zadnje neurje, ne bo kaj prida. Sadja pa po-

sestniki ne bodo imeli niti za svojo porabo dovolj.

—lj Tujskoprometna sezona v Medijskih toplicah in na Trojanah je sedaj na višku. Prvotno se je bilo bati, da letos ne bo mnogo gostov pri nas, sedaj pa je vse zasedeno, čeprav so naša letovišča letos navezala le na domače goste. Eno zadnjih nedelj so nasteli v Medijskih toplicah poleg stalnih gostov nad 200 motoristov in kolezarjev. Zagorjani se zelo radi hodijo kopat tja, ker so ugodne avtobusne zveze in je Sava letos precej mirna.

—lj Polomljene cestne ograje. Ob cesti proti Izlasku na nekem mestu cestne ograje vse polomljene. Sedaj ko je tujskoprometna sezona v polnem razmahu bi bilo potrebno, da se na merodajnem mestu zavzamejo za to, da se ta estetski nedostatek odpravi. Saj vemo, da prihajajo tude vsi letovisčarji v Medijske toplice in turisti na naše okoliške hribe.

—lj Avtobusni podjetnik g. Govejšek si je nabavil nov moderen avtobus, ki ima prostora za 30 potnikov. Zagorjani ga občudujejo, ker je bilo doslej redko videti takšnega kolosa na naših cestah. Sedaj bo skušal g. Govejšek s pomočjo Tujskoprometnega društva organizirati izlet na Bled in v Bohinj, kar bo prav gotovo lep užitek za malo denarja.

—lj Markirana je novozgrajena turistična pot iz Trojan na Limbarsko goro. Pot vodi po grebenih z lepim razgledom in jo turistom priporočamo.

—lj Ceste in pot, ki jih je voda ob neurju pretekli teden razdejala, sedaj popravljajo. Trajalo pa bo še precej časa, da bodo v istem stanju kot so bila prej.

Iz Maribora

—lj Fantovske zadevščine. V Brebrovniku je nastal med vinjenimi fanti prepri, ki se je razvil do krvavega pretepa. Sredi gneče je obležal v mlaki krvi 31letni vinčar Martin Tomančič, ki je dobil zabodljive roke in prsa, razen tega pa ga je še neki napadalec udaril s kolom po glavi. Težko ranjeni Tomančič se zdravi v bolnišnici, udeležence pretepa so orožniki ovadili sodišču.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

OREHOVA JEDRCA
sortiran cvetlični med in medicinske dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. 18/1.

KLIŠEJE
ENO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
V PETRANASIP 23

Poslužite se
malih oglasov
v
»Slov. Narodu«
ki so
najcenejši!

»Slov. Narodu«
ki so
najcenejši!

PRODAM
POZOR!
Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške obuje, rabljeno perilo in stare cunje. Klavžer, Vošnjakova 4. 1594

Najboljši vodnik po radijskem svetu je

„NAŠ VAL“

Sporočila evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!
UPRAVA: Ljubljana — Knafljeva ulica 5.

Makulturni papir
prda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

